

TC
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
TURİZM FAKÜLTESİ
TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ
APRANTİ REHBER ADAYI ÖĞRENCİLİK UYGULAMASI
EL KİTAPÇIĞI

Doküman No: TR-APRANTİREHBER FORM-02 | **Oluşturulma Tarihi:** 06.03.2026
Yürürlük: 2025-2026 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar dönemi itibarıyla yürürlüğe girer.

1. AMAÇ

Bu kitapçık, Turizm Rehberliği öğrencilerinin usta rehberler eşliğinde gerçekleştirecekleri saha uygulamalarında dikkate alacakları etik, operasyonel ve hukuki standartların çerçevesini ve yetkinlik değerlendirmesinin genel esaslarını açıklamak amacıyla hazırlanmıştır.

2. APRANTİ REHBER ADAYI ÖĞRENCİNİN ROLÜ VE SINIRLARI

- Apranti rehber adayı öğrencilik, turist rehberliği öğrencilerinin meslek bilgi ve becerilerini geliştirmek amacıyla deneyimli bir rehber eşliğinde sahada gözlem ve uygulama yaparak eğitim almaları sürecidir. Bu süreçte öğrenci rehberlik mesleğini yerinde öğrenir ve profesyonel pratiğe adım atar.
- **Öğrencinin Ana Rolü:** Apranti rehber adayı öğrenci, tur sırasında ana anlatıcı değil, *gözlemci ve operasyonel asistan* konumundadır.
- **Gözlem:** Öğrenci, usta rehberin grup yönetimi, ses kullanımı ve kriz anlarındaki tutum ve davranışlarını dikkatle izler.
- **Operasyonel Destek:** Öğrenci; müze ve ören yerleri giriş işlemleri, head-set dağıtımı ve toplanması, katılımcı listesi kontrolü ve tesis (restoran/otel) koordinasyonu gibi görevlerde usta rehberle yardımcı olur.
- Öğrenci; usta rehberi, apranti rehber adayı öğrenci olarak turuna çıktığı seyahat acentasını ve öğrencisi olduğu Turizm Fakültesini zor durumda bırakacak davranışlardan kaçınır, bu kişi ve kurumlar tarafından konulan kurallara eksiksiz olarak riayet eder.
- Öğrenci apranti rehber adayı sürecini mesleki bir deneyim kazanmak amacıyla gerçekleştirir. Bu yüzden Turizm Fakültesi Dekanlığından, Turizm Rehberliği Bölüm

Başkanlığından, seyahat acentasından ve profesyonel turist rehberinden herhangi bir maddi ücret beklentisi içinde olmaz.

- KVKK kapsamında öğrenci turdaki turistlerin ve tur rehberinin izni olmaksızın görüntü ve ses kayıtlarını alamaz ve paylaşamaz.
- Öğrenci turda mesleki ciddiyet ve acentanın tavsiye ettiği kıyafetleri giyer.
- Öğrenci tur esnasında kişisel yeme-içme ile ilgili masraflarını kendisi karşılar.
- Öğrenci, acentanın belirlediği buluşma saatinden en geç 15 dakika önce buluşma yerinde hazır olmalıdır.
- **Belgeler ve prosedür:** Öğrenci, apranti rehber aday öğrenci olma talebini Bölüm Başkanlığı'nda kayıt oluşturarak gerçekleştirir. Öğrencilerin seçimi bu konuda görevlendirilen öğretim elemanı tarafından oluşturulan kayıt listesindeki kayıt sırasına göre yapılır. Seyahat acentalarından gelen apranti rehber adayı öğrenci talepleri, kayıt sırasına göre talepte bulunan öğrenciler için oluşturulan Whatsapp grubunda paylaşılır, gerekmesi halinde öğrenciye telefon ve e-posta kanalları kullanılarak da talep bildirimi yapılır.
- Sırası gelen öğrenci;
 - *Apranti Rehber Adayı Öğrencilik Uygulaması El Kitabı*
 - *Risk Üstlenme ve Muvafakatname belgesini* ve
 - *Apranti Rehber Adayı Öğrenci Yetkinlik Değerlendirme Formunu* teslim alır ve bu belgeleri ilgili seyahat acentası yetkilisine turdan önce ibraz eder.
- Öğrenci ayrıca;
 - Öğrenci, içeriğini ve tazminat tutar düzeyini kendisinin belirleyeceği güncel bir ferdi kaza sigortası poliçesinin bir örneğini Bölüm Başkanlığı'na tur başlamadan önce teslim eder.
 - Öğrenci tur esnasında ziyaret edilecek müze ve öğrenim yeri girişlerini kendisi karşılayacaktır. Bunun için güncel bir müze kartını yanında bulundurması tavsiye edilmektedir.
 - Seyahat acentası, apranti öğrenci alacak profesyonel turist rehberini belirler ve kendisine *Apranti Rehber Adayı Öğrenci Yetkinlik Değerlendirme Formunu* tur dosyasıyla birlikte sunar. Turun tamamlanmasının ardından rehber ve acenta, formda kendileriyle ilgili bölümleri doldurarak imzalarlar. Öğrenci bu formu en geç bir hafta içinde Bölüm Başkanlığına teslim eder. Gerekli puan eşiklerini geçen ve değerlendirmesi olumlu olarak belirlenen öğrenciye Bölüm Başkanlığı tarafından bir *Katılım Sertifikası* düzenlenir. Öğrenci tura birlikte çıktığı usta

rehbere bu sertifikayı imzalatır. Sürecinin sonunda Bölüm Başkanının da imzalaması ile öğrenci sertifikasını resmi olarak elde etmiş olur.

- Öğrenci, diğer öğrencilerin katılımlarına engel teşkil etmeyecek / haksızlığa yol açmayacak şekilde yıl içerisinde birden fazla apranti rehber adayı öğrencilik uygulamasına katılım göstererek daha fazla sayıda sertifika da elde edebilir.
- Öğrenci, Turizm Fakültesi Dekanlığı ile apranti rehber aday öğrenci uygulamalarına imkan sağlayan ve kendileriyle iş birliği protokolü imzalanan seyahat acentaları dışında, farklı seyahat acentalarında da bu olanaktan yararlanabilir. Bu seyahat acentaları için de aynı prosedür ve belgeler kullanılır.
- **Sertifika:** Apranti rehber adayı öğrencinin katılım sertifikası alabilmesi için tur sonrasında *Apranti Rehber Adayı Öğrenci Yetkinlik Değerlendirme Formunu* operasyonun tamamlanmasının ardından en geç 1 hafta içinde Bölüm Başkanlığına teslim etmesi gerekir. Ancak sertifikanın sadece tura katılmış olmayı değil, gerçekten öğrenmiş olmayı temsil etmesi için aşağıdaki karma yetkinlik değerlendirme modeli uygulanır:
 - **Puanlama:** Öğrenci, *Usta Rehber Puanlama Tablosundaki* toplam puanda en az % 70 başarı (Örn: toplamda 12 kriter * 5 = 60 puan üzerinden en az 42 puan; 11 kriter * 5 = 55 puan üzerinden en az 38,5 ya da 10 kriter * 5 = 50 puan üzerinden en az 35 puan) göstermek zorundadır.
 - **Rapor Tamamlılığı:** 3. Bölümdeki "*Saha Deneyim Raporu*" içeriğinin (Sorumluluklar, Eksiklikler, Sorunlar ve Kazanımlar) özenli ve detaylı bir şekilde doldurulmuş olması, ayrıca
 - **Olumlu Referanslar:** 4. Bölümdeki "*Usta Rehber Görüşleri*" ve "*Acenta Yetkilisi Görüşleri*" kısımlarında öğrencinin gelişimine dair en az bir olumlu görüşün yer almış olması gerekmektedir.
 - Sertifikanın verilmesi için öğrencinin Usta Rehber ve Acenta Yetkilisi'nin onay imzalarını alması zorunludur.
- **Kısıtlamalar:** 6326 numaralı yasa gereği, profesyonel turist rehberliği çalışma kartı olmaksızın ana anlatım ve tur yönetimi sorumluluğu üstlenilemez.

3. GÜVENLİK VE RİSK YÖNETİMİ

Saha uygulamaları doğası gereği bazı riskler barındırmaktadır. Sağlık hizmetleri ve genel güvenlik konularındaki hassasiyetler göz önünde bulundurularak aşağıdaki kurallara uyulmalıdır:

- **Kişisel Güvenlik:** Arazi koşullarına uygun ayakkabı kullanımı ve mevsim şartlarına göre (güneş kremi, şapka vb.) hazırlıklı olunması zorunludur.
- **Hukuki Sorumluluk:** Tüm öğrenciler gününbirlik ya da gecelemeli tura çıkmadan önce "*Risk Üstlenme ve Muvafakatname*" belgesini imzalamış olmalıdır. Öğrenciler ayrıca tura çıkmadan önce kendilerini tur esnasında karşılaşılabilecekleri çeşitli kaza, yaralanma, ölüm gibi risklere karşı koruması için kapsamı ve teminat tutarları kendi tercihlerine göre belirlenecek geçerli bir *ferdi kaza sigortası* da yaptırmak zorundadırlar. Öğrenciler ferdi kaza sigortası poliçesinin bir örneğini tur başlamadan önce Bölüm Başkanlığına teslim etmelidirler. Bunu teslim etmeyen öğrencinin apranti rehber adaylığı süreci başlatılmaz ve adına katılım sertifikası düzenlenmez. Öte yandan, öğrenci halihazırda bir seyahat acentasında SGK'ya kayıtlı olarak tam zamanlı ya da yarı zamanlı olarak çalışıyor ise, tur başlamadan önce ferdi kaza sigortası poliçesini ibraz etmesi gerekmez. Ancak bu statüdeki öğrencinin SGK kayıt örneğini Bölüm Başkanlığına sunması zorunludur.
- **Acil Durum:** Herhangi bir yaralanma veya sağlık sorununda (burkulma, zehirlenme vb.) derhal usta rehber ve acente yetkilisine bilgi verilmelidir.

4. USTA REHBER-APRANTİ REHBER ADAY ÖĞRENCİ ETKİLEŞİMİ VE DEĞERLENDİRME

Eğitim sürecinin verimliliği, usta rehber ile kurulan iletişime bağlıdır.

- **Geri Bildirim:** Öğrenci, tur sonunda usta rehberden "*Apranti Rehber Adayı Öğrenci Yetkinlik Değerlendirme Formu*" üzerindeki 12 kriterden oluşan detaylı puanlama tablosunu doldurmasını talep etmelidir.
- **Öz Değerlendirme:** Öğrenci, ayrıca "*Apranti Rehber Adayı Öğrenci Yetkinlik Değerlendirme Formu*" üzerinde tanımlanan ilgili bölümleri kullanarak tur sürecinde elde ettiği olumlu/olumsuz deneyimleri eksiksiz olarak açıklamalıdır.
- **Mücbir sebepler** (*kişisel sağlık aciliyeti, çok yakınlarının vefatı veya acil bir sağlık durumu yaşamaları gibi*) durumları dışında öğrenci turu yarıda bırakamaz. Böyle bir durum yaşanması halinde öğrenciye sertifika verilmez ve bundan sonraki katılım isteği bu durum gözetilerek değerlendirilir.

5. PUKÖ DÖNGÜSÜNE KATKI

Öğrencilerden toplanan bu formlar, Turizm Rehberliği bölümünün sürekli iyileştirme döngüsünün (PUKÖ) temel veri kaynağını oluşturur.

Kitapçık Ekleri (Zorunlu Formlar):

Ek-1: Risk Üstlenme ve Muvafakatname belgesi

Ek-2: Apranti Rehber Adayı Öğrenci Yetkinlik Değerlendirme formu

Not. Bu form 2 nüsha olarak düzenlenir. Bir örneği öğrencide bir örneği de Bölüm Başkanlığı kayıtlarına alınır.

TESLİM ALAN

ÖĞRENCİNİN ADI-SOYADI:

ÖĞRENC NO ve SINIF:

TARİH ve İMZA:

TESLİM EDEN:

UNVAN:

AD-SOYAD: